

Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae

- I. 396-1199, ed. Antonín Boček, Olomouc 1836
- II. 1200-1240, ed. Antonín Boček, Olomouc 1839
- III. 1241-1267, ed. Antonín Boček, Olomouc 1841
- IV. 1268-1293, ed. Antonín Boček, Olomouc 1845
- V. 1294-1306, ed. Antonín Boček, Brno 1850
- VI. 1307-1333, edd. Petr Chlumecký, Josef Chytil, Brno 1854
- VII. 1334-1349, edd. Petr Chlumecký, Josef Chytil, Brno 1858 (s dodatky)
- VIII. 1350-1355, ed. Vincenc Brandl, Brno 1874
- IX. 1356-1366, ed. Vincenc Brandl, Brno 1875
- X. 1367-12. 11. 1375, ed. Vincenc Brandl, Brno 1878
- XI. 13. 11. 1375-1390, ed. Vincenc Brandl, Brno 1885
- XII. 1391-1399, ed. Vincenc Brandl, Brno 1890
- XIII. 1400-1407, ed. Vincenc Brandl, Brno 1897
- XIV. 1408-1411, ed. Berthold Bretholz, Brno 1903
- XV. Nachträge, ed. Berthold Bretholz, Brno 1903

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae

- Pars I: 600-1253, ed. Karel Jaromír Erben, Praha 1855
- Pars II: 1253-1310, ed. Josef Emler, Praha 1882
- Pars III: 1311-1333, ed. Josef Emler, Praha 1890
- Pars IV: 1333-1346, ed. Josef Emler, Praha 1892
- Pars V: 1346-1355
- Fasciculus 1 1346-1348, z materiálu sebraného Blaženou Rynešovou ed. Jiří Spěvák, Praha 1958
- Fasciculus 2 1348-1350, z materiálu sebraného Blaženou Rynešovou ed. Jiří Spěvák, Praha 1960
- Fasc. 3 1350-1352, ed. Jana Zachová, Dolní Břežany 2000
- Fasc. 4 1352-1355, ed. Jana Zachová, Dolní Břežany 2004
- Fasc. 5 Index, ed. Jana Zachová, Dolní Břežany 2005
- Pars VI: 1355-1358
- Fasciculus 1 1355-1356, ed. Bedřich Mendl, Praha 1928
- Fasciculus 2 1356-1357, ed. Bedřich Mendl, Praha 1929
- Fasciculus 3 1357-1358, ed. Bedřich Mendl, vydala Milena Linhartová, Praha 1954
- Indices, Eleonora Mendlová, Praha 1979
- Pars VII: 1358-1363
- Fasciculus 1 1358-1359, edd. Bedřich Mendl – M. Linhartová, Praha 1954
- Fasciculus 2 1359-1360, edd. Bedřich Mendl – M. Linhartová, Praha 1955
- Fasciculus 3 1360-1361, edd. Bedřich Mendl – M. Linhartová, Praha 1958
- Fasciculus 4 1361-1362, edd. Milena Linhartová – Bedřich Mendl, Praha 1961
- Fasciculus 5 1362-1363, edd. Milena Linhartová – Bedřich Mendl, Praha 1963

Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae

- I 805-1197, ed. Gustav Friedrich, 1904-1907
- Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae tomus II 1198-1230, ed. Gustav Friedrich, Praha 1912
- Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae III (1231-1240)
- III/1 1231-1238 květen, ed. Gustav Friedrich, Praha 1942
- III/2 1238 červen - 1240, edd. Gustav Friedrich – Zdeněk Kristen, Praha 1962

Fasc. 3 (Acta spuria et additamenta), edd. Gustav Friedrich – Zdeněk Kristen – Jan Bistřický, Olomouc 2000
Fasc. 4 (Indices), ed. Jan Bistřický, Olomouc 2002
IV 1241-1253
IV/1 Diplomata et regesta, edd. Jindřich Šebánek – Sáša Dušková, Praha 1962
IV/2 Indices, edd. Jindřich Šebánek – Sáša Dušková, Praha 1965
V (1253-1278)
V/1 (1253-1266), edd. Jindřich Šebánek – Sáša Dušková, Praha 1974
V/2 (1267-1278), edd. Jindřich Šebánek – Sáša Dušková, Praha 1981
V/3 Series regestorum, edd. Jindřich Šebánek – Sáša Dušková, Praha 1982
V/4 Indices, edd. Sáša Dušková – Vladimír Vašků, Praha 1993.
Tomus VI (1278-1283)
Fasc. 1 (Diplomata et regesta), edd. Zbyněk Sviták, Helena Krmíčková, Jarmila Krejčíková, Jana Nechutová, Praha 2006

Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.

Regestový katalog, zpracovává lestiny v několika chronologických řadách podle jednotlivých fondů.

Tomus I. Fontes Archivi capituli metropolitani ecclesiae Pragensis, fasciculi 1-7 (1378-1400), ed. Věra Jenšovská

1. (1378-1382), Praha 1967
2. (1383-1387), Praha 1971
3. (1388-1391), Praha 1974
4. (1392-1394), Praha 1976
5. (1395-1396), Praha 1978
6. (1397-1398), Praha 1982
7. (1399-1400), Praha 1980

Tomus II. Fontes Archivi capituli ecclesiae Wissegradensis, ed. Vladimír Vavřínek, Praha 1968

Tomus III. Fontes Archivi publici Trebonensis, ed. Božena Kopiczková, Praha 1977

Tomus IV. Fontes Archivi publici Olomucensis et Opaviensis, ed. Božena Kopiczková, Praha 1989

Tomus V. Fontes Archivi nationalis

Pars I Litterae monasteriorum

Fasc. 1 (1378-1397) edd. Karel Beránek, Věra Beránková, Praha 2006

Fasc. 2 (1398-1419) edd. Karel Beránek, Věra Beránková, Praha 2007

Tomus VII. Fontes Archivi terrae Moraviae Brunae, ed. Pavel Krafl, Praha 2010

Archiv český čili staré písemné památky české i moravské sebrané z archivů domácích i cizích

Nejrozsáhlejší ediční řada středověkých historických pramenů. Založil F. Palacký, edice měla obsahovat diplomatické písemnosti (listiny, listy, úřední knihy, aktový materiál) psané česky do r. 1526. Původní záměr však nebyl úplně zachován, zejména Palackého pokračovatelé se od něj odchýlili a zařadili i některé prameny latinské a německé, rovněž byl překročen rok 1526, některé prameny i ze 17. stol.

Edice je značně nepřehledná, materiály i doba se střídají, teprve v mladších svazcích, kdy přicházejí edice rozsáhlých památek se tato přehlednost lepší.

Prvním redaktorem edice byl František Palacký (sv. 1-6), dalších svazků (7-27) Josef Kalousek, 28-37 Gustav Friedrich. Editorů bylo více: z nejznámějších Jaromír Čelakovský,

František Dvorský, Josef Emler, Hynek Kollmann, František Kameníček, Adolf Patera, Antonín Rezek, August Sedláček, Josef Teige.

1. svazek vyšel r. 1840 a edice původně došla do 37. svazku (1944), přičemž 34. svazek nebyl nikdy vydán. Roku 2000 bylo její vydávání obnoveno.

XXXVIII Popravčí a psanecké zápisy jihlavské z let 1405-1457, ed. František Hoffmann, Praha 2000

XL, sv. 1. Rejstříky městské sbírky jihlavské z let 1425-1442, ed. František Hoffmann, Jihlava - Praha 2004

XL, sv. 2. Rejstříky městské sbírky jihlavské z let 1425-1442, ed. František Hoffmann, index jmenný a věcný Petr Dvořák, Jihlava - Praha 2004

Přehled předchozích svazků in: Repertorium fontium historiae medii aevi nebo v nových svazcích AČ

Archivum coronae regni Bohemiae, ed. Václav Hrubý

Fondový diplomatář, který začal Hrubý záměrně vydávat druhým svazkem, aby předešel v MGH vydávaný VIII. svazek Constitutiones, který měl sahat do r. 1348. Svou práci však pojal příliš široce, edici nedokončil, zůstalo pouze torzo.

1/1 Inde ab a. MLXXXVI usque ad a. MCCCXV, Praha 1935

2 Inde ab a. MCCCXLVI usque ad a. MCCCLV, Praha 1928

Listář a listinář Oldřicha z Rožmberka, Diplomatarium et epistolarium Ulrici de Rosenberg

Listiny vydané Oldřichem a pro něj, důležitý pramen pro dějiny husitství. Ediční řečí čeština.

1 1418-1437, ed. Blažena Rynešová, Praha 1929

2 1438-1444, ed. Blažena Rynešová, Praha 1932

3 1445-1448, ed. Blažena Rynešová, Praha 1937

4 1449-1462, edd. Blažena Rynešová – Josef Pelikán, Praha 1954

Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia

Obsahují bohemikální zápisy všech typů papežských register 14. a 15. stol., případně jednotliviny z listinných fondů vatikánského archivu.

Tomus prodromus Acta Clementis V, Johannis XXII et Benedicti XII 1305-1342, ed. Zdeňka Hledíková, Praha 2003

1 Acta Clementis VI pontificis Romani 1342-1352, ed. Ladislav Klicman, Praha 1903

2 Acta Innocentii VI pontificis Romani 1352-1362, ed. Jan Bedřich Novák, Praha 1907

3/1 Acta Urbani V 1362-1370, ed. B. Jenšovský, Praha 1944

3/2 Indices nominum et rerum, ed. Věra Jenšovská, Praha 1954

4 Acta Gregorii XI pontificis Romani 1370-1378, ed. Karel Stloukal, Praha 1949-1953

5 Acta Urbani VI et Bonifatii IX pontificum Romanorum

5/1 1378-1396, ed. Kamil Krofta, Praha 1903

5/2 1397-1404, ed. Kamil Krofta, Praha 1905

6 Acta summorum pontificum res gestas Bohemicas aevi praehussitici et hussitici illustrantia

1-2 Acta Innocentii VII, Gregorii XII, Alexandri V, Johannis XXIII nec non acta concilii Constantiensis 1404-1417, Acta Clementis VII et Benedicti XIII 1378-1417, ed. Jaroslav Eršil, Praha 1980

pisemnosti z let 1404-1417 a pís. papežů avignonské obediencie z let 1378-1417

Monumenta Vaticana...

7 Acta Martini V. pontificis Romani

7/1 1417-1422, ed. Jaroslav Eršil, Praha 1996

7/2 1423-1431, ed. Jaroslav Eršil, Praha 1998

7/3 Index personarum et locorum, ed. Jaroslav Eršil, Praha 2001

Codex iuris municipalis regni Bohemiae. Sběrka pramenů práva městského království českého

Obsahuje privilegia vydaná pro česká města.

1 Privilegia civitatum Pragensium, Privilegia měst pražských (1174-1598), ed. Jaromír Čelakovský, Praha 1886

2-3 Privilegia regalium civitatum provincialium regni Bohemiae, Privilegia královských měst venkovských v Království českém

2 1225-1419, ed. Jaromír Čelakovský, Praha 1895

3 1420-1526, edd. Jaromír Čelakovský, Gustav Friedrich, praefatio Václav Vojtíšek, Praha 1948

4 Privilegia non regalium civitatum provincialium regni Bohemiae, Privilegia nekrálovských měst českých

4/1 1232-1452, ed. Antonín Haas Praha 1954

4/2 1453-1500, ed. Antonín Haas, Praha 1960

4/3 1500-1526, ed. Antonín Haas Praha 1961

4/4 měl obsahovat rejstřík, dosud nevyšel

Zemské desky

Zápisy zemského soudu pro šlechtický a svobodný majetek, vedené od dob vlády Přemysla Otakara II. Zápisy prováděny na pergamenové kvaterny, které byly posléze svázané v knihu - i na ni se přenesl název kvatern. Byly vedeny v několika řadách, z nichž hlavní jsou:

Desky půhonné (libri nebo quaterni citationum) - půhony (obeslání) před soud

Desky trhové (libri contractuum) - prodej a koupě svobodného nemovitého majetku.

Od doby Karla IV. zavedena další řada - desky zápisné (libri obligationum) - dluhy na svobodných statcích. Od pol. 15. stol. desky památné (libri memoriarum) - rozsudky zemského soudu, sněmovní usnesení. Vedeny i další řady.

Vydávávání: Na popud Palackého se ujal edice zemských desk Josef Emler. Tato práce byla o to obtížnější, že se po požáru Pražského hradu r. 1541 zachoval jen 1 kvatern a ostatní shořelé zápisy Emler rekonstruoval:

Reliquiae tabularum terrae regni Bohemiae anno MDXLI igne consumptarum. Pozůstatky desk zemských království českého r. 1541 pohořelých, 1-2, ed. Josef Emler, Praha 1870-1872, Registra ad. vol. 1-2 paravit Theodor Antl, Praha 1899

Morava: Existují zde 2 zemské soudy (Brno, Olomouc), proto vedeny 2 řady zemských desk. Na Moravě desky půhonné a trhové, vedeny od 1348.

Desky trhové vydány kompletně (do 1642)

Desky zemské markrabství moravského. Die Landtafel des Markgrafthums Mähren. Tabullae terrae margraviatus Moraviae

11348-1466 I. Brünner Cuda, ed. Petr Chlumecký, Josef Chytil, Karel Demuth, Adolf Wolfskron, Brno 1856

2 1348-1466, I. Olmützer Cuda, ed. Petr Chlumecký, Josef Chytil, Karel Demuth, Adolf Wolfskron, Brno 1856

rejstřík k edici vydal František Černý: Ukazatel jmen k latinským zemským deskám brněnským a olomouckým, Brno 1914

3 II. Kraj Brněnský 1480-1566, ed. Tomáš Kalina, Praha 1950, III. Kraj Brněnský 1567-1641, ed. Miloslav Rohlík, Praha 1957

4 II. Kraj Olomoucký 1480-1566, ed. František Matějka, Brno 1948, III. Kraj Olomoucký 1567-1642, ed. František Matějka, Praha 1953

Desky půhonné a nálezové vydávány zvlášť, zachovány od 2. poloviny 14. stol., vydáno 7 svazků (1374-1503) nedokončeno.

Libri citationum et sententiarum seu Knihy půhonné na nálezové1 Půhony Olomúcké 1374-1398, 1405-1411, ed. Vincenc Brandl, Brno 1872

2 Půhony Brněnské 1406-1415, Půhony Olomúcké 1412-1420, ed. Vincenc Brandl, Brno 1873

3 Půhony Brněnské 1417-1447, 1447-1448, ed. Vincenc Brandl, Brno 1878

4 Půhony Brněnské 1459-1466, ed. Vincenc Brandl, Brno 1881

5 Půhony Olomúcké 1475-1494, ed. Vincenc Brandl, Brno 1878

6 Půhony Olomúcké 1483-1493, ed. Vincenc Brandl, Brno 1895

7 1490-1503, ed. Berthold Bretholz, Brno 1911

Dvorské desky

U dvorského soudu vedeny v lenních záležitostech dvorské desky (zápisy pro osoby a zboží v lenní závislosti na čes. panovníkovi).

Řady: desky půhonné, trhové a zápisné. Desky provolací (libri proclamationum) - majetek, který připadl králi (nejčastěji jako odúmrtí) vedené do r. 1497.

Desky dvorské království Českého. Tabulae curiae regalis per Bohemiam,

První kniha provolací z let 1380-1394, ed. Gustav Friedrich, Praha 1921 (Archiv český 31, Desky dvorské díl I)

Druhá kniha provolací z let 1395-1410, ed. Gustav Friedrich, Praha 1935 (Archiv český 35, Desky dvorské díl II)

Třetí kniha provolací z let 1411-1448, ed. Gustav Friedrich, Praha 1941 (Archiv český 36, Desky dvorské díl III)

Čtvrtá kniha provolací z let 1453-1480, 1-3, ed. Gustav Friedrich, Praha 1941-1944 (Archiv český 37/1-3, Desky dvorské díl IV)

První kniha půhonná z let 1383-1407, ed. Gustav Friedrich, Praha 1929 (Desky dvorské díl VII)

Druhá kniha půhonná z let 1407-1430, ed. Gustav Friedrich, Praha 1944 (Desky dvorské díl VIII)

Vydávání nedokončeno

Edice písemností církevních institucí

Liber ordinationum cleri

O každém stupni svěcení získával klerik písemné potvrzení, formátu. Heslovitý zápis proveden do matriky svěcenců.

Dochovala se jediná matrika svěcenců.

Liber ordinationum cleri 1395-1416, ed. A. Podlaha, Praha 1910

Libri confirmationum

Formáta o kněžském svěcení nestačila ke jmenování oltářníkem nebo farářem. K tomu zapotřebí ještě prezentace patrona kostela, který mohl klerika prezentovat ústně, ale obvyklejší byla písemná forma. Formátou a prezentací se uchazeč o beneficium prokázal generálním vikářům, kteří ho jmenovali farářem či správcem kaple nebo oltářníkem a vydali mu o tom konfirmační listinu. Po příslušné ceremonii (veřejné prohlášení v místě, jehož se to

týkalo) se stal vykonavatelem všech duchovních povinností a uživatelem důchodů. Od r. 1354 byla potvrzení duchovních k úřadům zapisována při úřadu generálních vikářů do konfirmačních knih, do r. 1436 se dochovala celkem úplná řada těchto knih.

Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidioecesim I-X (vydáno v 8 svazcích), edd. František Antonín Tingl – Josef Emler, Praha 1867-1889.

I/1 1354-1362, ed. František Antonín Tingl, Praha 1867

I/2 1363-1369, ed. František Antonín Tingl, Praha 1874

II 1369-1373, ed. František Antonín Tingl, Praha 1868

III-IV 1373-1390, ed. Josef Emler, Praha 1879

V/1-3, 1390, 1391-92, 1393-99, ed. František Antonín Tingl, Praha 1865-1866

VI 1399-1410, ed. Josef Emler, Praha 1883

VII 1410-1419, ed. Josef Emler, Praha 1886

VIII-X 1421-1436, ed. Josef Emler Praha 1889

Libri erectionum

Od 2. poloviny 14. stol. se množily dary kostelům na zvýšení lesku bohoslužeb či zádušní účely. Obdarování evidována v arcibiskupské kanceláři, kam musel příslušný klerik dostavit s listinou donátora. Donaci potvrdil generální vikář, nechal ji zapsat do erekčních knih. Erekcční knihy (LE) se začaly vést v kanceláři pražských biskupů r. 1358, ale mnozí si do nich nechali zapsat i písemnosti starší. Svou funkcí mohou být srovnávány se zemskými deskami.

Libri erectionum archidioecesis Pragensis saeculo XIV et XV

1 1358-1376, ed. Klement Borový, Praha 1875

2 1375-1388, ed. Klement Borový, Praha 1878

3 1385-1390, ed. Klement Borový, Praha 1879

4 1390-1397, ed. Klement Borový, Praha 1883

5 1398-1407, ed. Klement Borový, Praha 1889

6 1397-1405, ed. Antonín Podlaha, Praha 1927

7 1406-1408, z pozůstalosti Josefa Pelikána ed. Hana Pátková, Praha 2002

Soudní akta

Spory o beneficia, neodváděné desátky, mezi patronem a farářem, mezi 2 uchazeči o beneficia se řešily soudně a zapisovaly se do akt

Soudní akta konsistoře pražské. Acta judiciaria consistorii Pragensis

1 1373-1379, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1893 (Historický archiv 1)

2 1380-1387, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1893 (Historický archiv 2)

3 1392-93, 1396-1398, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1896 (Historický archiv 8)

4 1401-1404, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1898 (Historický archiv 11)

5 1406-1407, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1899 (Historický archiv 15)

6 1407-1408, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1900 (Historický archiv 18)

7 1421-1424 + additamenta, ed. Ferdinand Tadra, Praha 1901 (Historický archiv 21)

Synodální statuta

Klerikové měli za povinnost účastnit se synod, nebo si alespoň opatřit opis statutu vzešlého ze synody. V arcibiskupské kanceláři byly vedeny i knihy statut.

Praha:

Jaroslav V. Polc – Zdeňka Hledíková: Pražské synody a koncily předhusitské doby, Praha 2002

Olomouc:

Pavel Krafl: Synody a statuta olomoucké diecéze období středověku, Praha 2003

Husitské synody:

Zdeněk Nejedlý: Prameny k synodám strany pražské a tábořské v letech 1441-1444, Praha 1900

Městské knihy:

Viz skripta z diplomatiky

Nejnovější edicí přehled podává:

Ludmila Sulitková: Vývoj městských knih v Brně ve středověku, Praha 2004 (s. 206-215 edice městských knih)